

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТР ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я МОЗ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ШКОЛИ УКРАЇНИ
БАТУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ШОТА РУСТАВЕЛІ (ГРУЗІЯ)
РИЗЬКИЙ ПІВНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ЛАТВІЯ)
БАЛТІЙСЬКА МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ (ЛАТВІЯ)
WORLD ASSOCIATION FOR POSITIVE AND TRANSCULTURAL PSYCHOTHERAPY
(НІМЕЧЧИНА)
DARE INNOVATIONS (УГОРЩИНА)
КАГУЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА ПЕТРИЧЕЙКА
ХАШДЕУ (МОЛДОВА)
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»
ІНСТИТУТ ПСИХОЛОГІЇ ІМЕНІ Г. С. КОСТЮКА НАПН УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА
ЦЕНТР УКРАЇНСЬКО-ЄВРОПЕЙСЬКОГО НАУКОВОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

III МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«СУЧАСНІ НАПРЯМИ ЗМІН В УПРАВЛІННІ ОХОРОНОЮ ЗДОРОВ'Я: МОДЕРНІЗАЦІЯ, ЯКІСТЬ, ПСИХОЛОГІЯ ТА КОМУНІКАЦІЯ»

*28 травня 2026 року
м. Одеса, Україна*

Львів – Торунь
Liha-Pres
2026

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Шнайдер Станіслав Аркадійович – в.о. ректора Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор, член-кореспондент НАМН України, заслужений діяч науки і техніки України;
Запорожан Валерій Миколайович – голова Вченої Ради Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор, академік НАМН України;
Орабіна Тетяна Миколаївна – заступник генерального директора Центру громадського здоров'я МОЗ України, асистент кафедри менеджменту охорони здоров'я Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, PhD;
Марічерета Валерія Геннадіївна – перший проректор Одеського національного медичного університету, голова групи експертів МОЗ за напрямом «Акушерство та гінекологія» – експерт-консультант Міністра охорони здоров'я України, доктор медичних наук, професор, академік НАМН вищої освіти України;
Дідманідзе Ібраїм – керівник Центру мов та інформаційних технологій факультету освіти Батумського державного університету імені Шота Руставелі (Грузія);
Дьяков Роман – президент правління Ризького північного університету, доктор технічних наук, професор, академік (Латвія);
Волков Владислав – ректор Балтійської міжнародної академії, доктор суспільних наук, доцент (Латвія);
Марошвельді Дора – засновниця та генеральна директорка DARE Innovations;
Врабіс Сільвія – кафедра історії та теорії освіти факультету гуманітарних та педагогічних наук Державного університету «Богдан Петричейку Хашідеу», доктор психологічних наук (Молдова);
Бориц Вікторія Ігорівна – професор кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології Одеського національного медичного університету, доктор економічних наук, професор;
Наконечний Олександр Григорович – президент Академії наук вищої школи України, доктор фізико-математичних наук, професор, академік Національної академії наук України;
Труніна Ірина Михайлівна – завідувач кафедри менеджменту і маркетингу Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського, доктор економічних наук, професор;
Векшовець Тетяна Андріївна – професор кафедри менеджменту охорони здоров'я Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, директор ННЦ «Бізнес-школа НМУ імені О.О. Богомольця», доктор медичних наук, професор;
Рудінська Олена Володимирівна – завідувач кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології Одеського національного медичного університету, кандидат економічних наук, доцент;
Храпкіна Валентина Валентинівна – професор кафедри менеджменту, маркетингу та підприємництва Національного університету «Києво-Могилянська академія», доктор економічних наук, професор;
Бабієнко Володимир Володимирович – завідувач кафедри гігієни, медичної екології та громадського здоров'я Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор;
Опря Євген Васильович – завідувач кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор;
Литвиненко Ольга Дмитрівна – професор кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології Одеського національного медичного університету, доктор психологічних наук, професор;
Сердюк Людмила Захарівна – головний науковий співробітник лабораторії психології особистості імені П.Р. Чамати Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, доктор психологічних наук, професор;
Халік Олена Олександрівна – завідувач кафедри психології Університету Короля Данила, кандидат психологічних наук, доцент;
Кусик Наталія Львівна – начальник навчально-методичного відділу, доцент кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології Одеського національного медичного університету, кандидат економічних наук, доцент.

С 91 **Сучасні напрями змін в управлінні охороною здоров'я: модернізація, якість, психологія та комунікація:** Міжнародна наукова конференція. За заг. ред. проф. В. Г. Марічерета, 28 травня 2026 року, м. Одеса. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2026. 452 с.
ISBN 978-966-397-640-2

До збірника матеріалів конференції увійшли тези доповідей, які стали предметом обговорення учасників Міжнародної наукової конференції «Сучасні напрями змін в управлінні охороною здоров'я: модернізація, якість, комунікація» у м. Одесі 31 травня 2024 року у Одеському національному медичному університеті.

Збірник зібраний науковими фахівцями Одеського національного медичного університету і розрахований на наукових та науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти.

УДК 351.77-048.35(062.552)

© Одеський національний медичний університет, 2026
ISBN 978-966-397-640-2
© Українсько-польське наукове видавництво
«Liha-Pres», 2026

Порушення харчування дітей в умовах воєнного стану як проблема громадського здоров'я Рожнова Анастасія Михайлівна, Стоянова Альона Петрівна	256
Розлади харчової поведінки як проблема громадського здоров'я Стогнієнко Єлизавета Станіславівна, Рожнова Анастасія Михайлівна	258
Використання комбінації консервативних методів фізичної терапії у дітей шкільного віку зі сколіозом Ткач Олег Федорович.....	261
Ефективність механізмів реалізації політики ВООЗ «Здоров'я для всіх» у системі громадського здоров'я України Шанигін Антон Вікторович.....	265
Профілактика природно-осередкових захворювань в системі громадського здоров'я Шевчук Тетяна Ігорівна, Хлєстова Світлана Святославівна, Горбатюк Світлана Михайлівна.....	269

СЕКЦІЯ 6. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА ТА КОМУНІКАЦІЯ В КРИЗОВИХ УМОВАХ ТА УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Теоретичні засади дослідження життєстійкості та тривоги у сучасній психології Литвиненко Ольга Дмитрівна, Меркулова Анна Валеріївна	273
Професійне вигорання медичних працівників в умовах війни та їх соціально-психологічна підтримка Миколайчук Ірина Павлівна	277
Гумор і креативність як взаємодоповнюючі ресурси психологічної адаптації до кризових подій у дорослих Халік Олена Олександрівна, Дружкова Ірина Сергіївна, Тихонов Євген Дмитрович	282
Книготерапія як інструмент формування та підтримки психічного здоров'я Александрова Вікторія Анатоліївна	285
Кризові стани особистості як предиктори агресивної та кримінальної поведінки Аркуша Лариса Ігорівна, Чернов Олександр Віталійович.....	290
Конфлікт професійних та освітніх пріоритетів: аналіз академічної етики працюючих студентів у кризових умовах Власик Любов Йосипівна, Гарасим Анна Андріївна	294

2. World Health Organization Mental health and forced displacement. Geneva : WHO, 2023. 28 p.
3. Patel V., Saxena S., Lund C. et al. The Lancet Commission on global mental health and sustainable development. *The Lancet*. 2018. Vol. 392. P. 1553–1598.
4. McEwen B.S. Protective and damaging effects of stress mediators. *New England Journal of Medicine*. 1998. Vol. 338. P. 171–179.
5. Di Renzo L., Gualtieri P., Pivari F. et al. Eating habits and lifestyle changes during COVID-19 lockdown. *Journal of Translational Medicine*. 2020. Vol. 18. P. 229–240.
6. UNICEF Ukraine. The impact of war on children's mental health in Ukraine. Kyiv, 2024. 35 p.
7. Felitti V.J., Anda R.F., Nordenberg D. et al. Relationship of childhood abuse and household dysfunction to many of the leading causes of death in adults. *American Journal of Preventive Medicine*. 1998. Vol. 14. P. 245–258.
8. Ministry of Health of Ukraine Стан системи охорони здоров'я України в умовах війни : аналітичний звіт. Київ, 2024. 64 с.
9. World Health Organization Ukraine emergency situation reports. Geneva : WHO, 2024. 22 p.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-640-2-68>

ПОРУШЕННЯ ХАРЧУВАННЯ ДІТЕЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ЯК ПРОБЛЕМА ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

Рожнова Анастасія Михайлівна

старший викладач кафедри гігієни, медичної екології

та громадського здоров'я

Одеський національний медичний університет

м. Одеса, Україна

Стоянова Альона Петрівна

здобувач вищої освіти

Одеський національний медичний університет

м. Одеса, Україна

Рациональне харчування дітей є одним із ключових факторів формування здоров'я населення та важливою складовою системи громадського здоров'я. В умовах воєнного стану в Україні проблема

забезпечення дітей повноцінним та безпечним харчуванням набуває особливої актуальності у зв'язку зі зміною соціально-економічних умов, вимушеним переміщенням населення, порушенням логістичних ланцюгів постачання продуктів харчування та зростанням психоемоційного навантаження [1, с. 11].

Сучасні дослідження свідчать, що в умовах хронічного стресу у дітей змінюється харчова поведінка: збільшується споживання висококалорійних продуктів із надлишковим вмістом цукру, солі та насичених жирів, знижується частота вживання овочів, фруктів, молочних продуктів та джерел повноцінного білка [2, с. 24]. Такі зміни харчового раціону негативно впливають на процеси росту й розвитку дитячого організму та сприяють формуванню метаболічних порушень.

Однією з актуальних проблем громадського здоров'я є подвійний тягар порушень харчування у дітей. З одного боку, в умовах економічної нестабільності підвищується ризик дефіциту мікронутрієнтів, насамперед заліза, кальцію, вітаміну D та йоду [3, с. 37]. З іншого боку, спостерігається збільшення поширеності надлишкової маси тіла та ожиріння, що пов'язано зі зниженням фізичної активності та зростанням споживання ультраоброблених продуктів [4, с. 18].

Особливу небезпеку становить дефіцит вітаміну D у дітей, оскільки він асоціюється з порушенням формування кісткової тканини, зниженням імунної реактивності організму та підвищенням ризику розвитку хронічних захворювань [5, с. 43]. В умовах війни проблема поглиблюється через недостатнє перебування дітей на свіжому повітрі, обмеження фізичної активності та нераціональне харчування.

Важливим аспектом є вплив порушень харчування на психічне здоров'я дітей. Низка досліджень підтверджує взаємозв'язок між дефіцитом окремих нутрієнтів та підвищенням ризиком тривожних і депресивних розладів у дитячому віці [6, с. 58]. Таким чином, харчування дітей необхідно розглядати не лише як фізіологічну потребу, а й як важливий компонент профілактики психоемоційних порушень.

У сучасних умовах одним із пріоритетних напрямів громадського здоров'я є впровадження профілактичних програм, спрямованих на формування здорових харчових звичок у дітей. Важливими заходами є удосконалення системи шкільного харчування, проведення освітніх програм для батьків, контроль якості харчових продуктів та популяризація принципів здорового харчування [7, с. 29].

Таким чином, порушення харчування дітей в умовах воєнного стану є важливою медико-соціальною проблемою та потребує комплексного міжсекторального підходу з боку системи громадського здоров'я. Формування ефективних профілактичних стратегій є необхідною умовою збереження здоров'я майбутнього покоління України.

Література:

1. Грузева Т. С., Іншакова Г. В. Громадське здоров'я дітей в умовах воєнного стану. *Україна. Здоров'я нації*. 2023. № 3. С. 10–16.
2. UNICEF Child nutrition in emergencies. New York : UNICEF, 2023. 52 p.
3. Black R. E., Victora C. G., Walker S. P. et al. Maternal and child undernutrition and overweight in low-income and middle-income countries. *The Lancet*. 2013. Vol. 382. P. 427–451.
4. Monteiro C. A., Cannon G., Levy R.B. et al. Ultra-processed foods and the nutrition transition. *Public Health Nutrition*. 2018. Vol. 21. P. 5–17.
5. Holick M. F. Vitamin D deficiency. *New England Journal of Medicine*. 2007. Vol. 357. P. 266–281.
6. World Health Organization Adolescent mental health and nutrition. Geneva : WHO, 2022. 47 p.
7. Ministry of Health of Ukraine Реформа системи шкільного харчування в Україні : аналітичні матеріали. Київ, 2024. 39 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-640-2-69>

РОЗЛАДИ ХАРЧОВОЇ ПОВЕДІНКИ ЯК ПРОБЛЕМА ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

Стогнієнко Єлизавета Станіславівна

здобувачка вищої освіти

Одеський національний медичний університет

м. Одеса, Україна

Рожнова Анастасія Михайлівна

старший викладач кафедри гігієни, медичної екології

та громадського здоров'я

Одеський національний медичний університет

м. Одеса, Україна

У сучасному світі проблема розладів харчової поведінки набуває все більшого поширення та стає важливою складовою громадського здоров'я. Швидкий розвиток соціальних мереж, постійний вплив стандартів краси, психологічне навантаження та стрес значно впливають на ставлення людини до власного тіла та харчування. Особливо вразливими до таких порушень є підлітки та молоді люди, оскільки саме у цьому віці